

OBSAH

Úvod	12
I. Výklad k zákonu o účetnictví	14
1. Legislativní úprava účetnictví v české republice a navazující právní předpisy pro podnikatele	14
1.1 Zákon o účetnictví.....	14
1.2 Prováděcí vyhláška k podvojnému účetnictví pro podnikatele	17
1.3 České účetní standardy	18
1.4 Vazba účetnictví na obchodní právo	19
1.5 Vztah zákona o daních z příjmů k účetnictví.....	21
2. Vymezení účetních jednotek a jejich členění do kategorií	27
2.1 Účetní jednotky a vedení podvojného účetnictví podnikatelů	27
2.2 Členění účetních jednotek do kategorií - účetní povinnosti a osvobození	29
2.2.1 Kategorie účetních jednotek.....	29
2.2.2 Základní účetní povinnosti účetních jednotek podle kategorií a případné úlevy	33
3. Základní účetní povinnosti a zásady při vedení podvojného účetnictví ...	35
3.1 Základní povinnosti při vedení podvojného účetnictví.....	35
3.2 Účetní metody, účetní principy a zásady	37
4. Účetní období a zdaňovací období	42
4.1 Účetní období.....	42
4.2 Zdaňovací období.....	45
5. Povinnost vedení účetnictví, otevírání a uzavírání účetních knih.....	47
5.1 Povinnost vedení účetnictví (vznik a zánik)	47
5.2 Otevírání účetních knih	50
5.3 Uzavírání účetních knih	51
6. Rozsah vedení účetnictví a účetní knih.....	53
6.1 Rozsah vedení účetnictví.....	53
6.2 Účetní knihy a účtové rozvrhy v soustavě podvojného účetnictví.....	55
7. Účetní závěrka a rozsah sestavení účetní závěrky	56
Typy účetních závěrek	57
8. Účetní záznamy, účetní doklady a další písemnosti	58
8.1 Účetní záznamy	58
8.2 Účetní doklady	62
8.3 Úschova účetních písemností a dalších účetních záznamů	65

9. Oceňování v účetnictví	66
9.1 Obecně.....	66
9.2 Ocenění k okamžiku uskutečnění účetního případu (v průběhu roku)	67
9.3 Ocenění k rozvahovému dni	70
10. Inventarizace majetku a závazků	73
10.1 Pojem inventarizace	73
10.2 Periodické a průběžné inventarizace	76
10.3 Inventarizační rozdíly	77
11. Odpovědnost za vedení účetnictví a pokuty (sankce) za porušení zákona o účetnictví.....	78
II. Účetní metody a postupy účtování při vedení podvojného účetnictví podnikatelů	82
1. Charakteristika vyhlášky o vedení podvojného účetnictví pro podnikatele.....	82
1.1 Předmět prováděcí vyhlášky	82
1.2 Účetní jednotky podléhající vyhlášce	82
1.3 Struktura a obsah prováděcí vyhlášky	83
2. Struktura směrné účtové osnovy pro podnikatele podle vyhlášky a účtový rozvrh	84
2.1 Členění a formální uspořádání směrné účtové osnovy pro podnikatele	84
2.2 Účtový rozvrh účetní jednotky	86
3. Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek	100
3.1 Třídění a vykazování dlouhodobého hmotného majetku v účetnictví ...	100
3.2 Pozemky, stavby a technické zhodnocení.....	103
3.2.1 Nemovité věci.....	103
3.2.2 Právo stavby	105
3.2.3 Den uskutečnění převodu vlastnictví k nemovité věci	107
3.2.4 Technické zhodnocení staveb a jiného dlouhodobého majetku	108
3.2.5 Uvedení dlouhodobého hmotného majetku do užívání a zařazení do aktiv	110
3.3 Dlouhodobý nehmotný majetek	112
3.3.1 Vymezení, třídění a vykazování dlouhodobého nehmotného majetku v účetnictví.....	112
3.3.2 Povolenny na emise a preferenční limity	115

3.4 Vlastnické právo a ekonomické vlastnictví dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku v účetnictví.....	118
3.5 Ocenění dlouhodobého hmotného i nehmotného majetku	120
3.5.1 Ocenění pořizovací cenou	120
3.5.2 Ocenění vlastními náklady	125
3.5.3 Ocenění reprodukční pořizovací cenou.....	125
3.6 Pořízení, odpisování a vyřazení dlouhodobého majetku.....	126
3.7 Prodej - nákup - pacht obchodního závodu	135
3.7.1 Nákup obchodního závodu (z pohledu kupujícího)	135
3.7.2 Prodej obchodního závodu (z pohledu prodávajícího)	140
3.7.3 Pacht obchodního závodu.....	141
3.8 Analytická evidence dlouhodobého majetku	142
4. Zásoby.....	143
4.1 Obecná část.....	143
4.2 Oceňování zásob	145
4.2.1 Nakupované zásoby	145
4.2.2 Zásoby vytvořené vlastní činností.....	146
4.2.3 Testování na snížení hodnoty zásob	148
4.3 Způsoby a postupy účtování zásob	149
4.3.1 Způsob A evidence zásob	149
4.3.2 Způsob B evidence zásob.....	151
4.3.3 Inventarizace a manka a škody.....	152
5. Dlouhodobý a krátkodobý finanční majetek (cenné papíry, podíly, směnky, zlato a drahé kovy).....	154
5.1 Klasifikace cenných papírů v účetnictví a jejich zachycení v účetnictví	154
5.2 Ocenění cenných papírů a obchodních podílů.....	159
5.2.1 Ocenění cenných papírů a podílů k okamžiku pořízení, resp. nabytí.....	159
5.2.2 Ocenění cenných papírů a podílů ke konci rozvahového dne	160
5.3 Způsob vypořádání rozdílu z ocenění k rozvahovému dni	163
5.3.1 Cenné papíry k obchodování a ostatní (realizovatelné) cenné papíry ...	163
5.3.2 Vypořádání rozdílu z ocenění ekvivalencí u majetkových účastí	165
5.4 Účtování a vykazování výnosů z cenných papírů a podílů.....	167
5.4.1 Výnosy z majetkových cenných papírů a podílů	167
5.4.2 Výnosy (úroky) z dluhových cenných papírů	168
5.5 Praktická část - účtování o cenných papírech	169
5.6 Směnky	171
5.6.1 Směnky - jejich oceňování ke dni nákupu či vystavení směnky k rozvahovému dni	172

5.6.2	Prodej, resp. postoupení smének, eskont a úročení	173
5.7	Zlato, drahé kovy a drahé kameny	176
6.	Zúčtovací vztahy – pohledávky a závazky	177
6.1	Obecná část	177
6.2	Oceňování pohledávek a závazků	178
6.3	Zánik závazků a pohledávek	179
6.4	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	180
6.5	Dohadné účty aktivní a pasivní	181
6.6	Účetní opravné položky k pohledávkám po lhůtě splatnosti	185
6.7	Zákonné opravné položky k pohledávkám po splatnosti a odpis pohledávek	186
6.7.1	Základní východiska pro daňový postup při odpisu a tvorbě zákonných opravných položek	186
6.7.2	Odpis pohledávek	187
6.7.3	Základní režimy pro tvorbu a čerpání zákonných opravných položek k pohledávkám vzniklých v letech 1994 až 2017	188
6.7.4	Tvorba a čerpání zákonných opravných položek k nepromlčeným pohledávkám vzniklých po roce 2013	189
6.8	Vklady pohledávek do dceřiné společnosti	194
7.	Náklady, výnosy a jejich časové rozlišení	196
7.1	Náklady, výnosy a výsledek hospodaření	196
7.2	Časové rozlišení nákladů a výnosů	197
7.2.1	Obecná část	197
7.2.2	Časové rozlišení nákladů a výnosů	198
8.	Rezervy	203
8.1	Obecná část	203
8.2	Zákonné rezervy	204
8.3	Účetní rezervy	211
8.4	Účtování o rezervách	213
9.	Pokles hodnoty majetku (úprava hodnot aktiv)	213
10.	Kurzové rozdíly – ocenění majetku v cizích měnách	216
10.1	Obecná část	216
10.2	Druhy používaných kurzů v průběhu účetního období	217
10.3	Účtování kurzových rozdílů	219
10.3.1	Účtování kurzových rozdílů v průběhu účetního období	220
10.3.2	Účtování kurzových rozdílů při uzavírání účetních knih	221
10.4	Příklady účtování kurzových rozdílů	222

11.	Účtování mezd, zdravotního a sociálního pojištění	224
12.	Přijaté dotace, dary a jejich účtování	226
13.	Daň z přidané hodnoty	230
13.1	Obecná charakteristika DPH a účtování	230
13.2	Účtování uskutečněných zdanitelných plnění a záloh	232
13.3	Cizí měna při účtování o DPH	233
14.	Finanční leasing hmotného majetku a nájemné (z pohledu nájemce)	235
15.	Účtování v kapitálových společnostech	241
15.1	Vymezení základních pojmů	241
15.2	Účtování při vzniku obchodní společnosti (zahajovací rozvaha a zakládací náklady)	242
15.3	Peněžité a nepeněžité vklady do kapitálových obchodních společností	243
15.3.1	Peněžité vklady do kapitálových obchodních společností	243
15.3.2	Nepeněžité vklady do kapitálových obchodních společností	245
15.3.3	Zvyšování základního kapitálu u kapitálových obchodních společností	248
15.3.4	Emisní ážio a příplatky mimo základní kapitál	251
15.4	Snižování základního kapitálu	252
15.5	Rozdělování zisku a jiných vlastních zdrojů u kapitálových společností	254
15.6	Záloha na podíl na zisku a její účtování a vykazování	256
15.7	Výsledek hospodaření minulých let	258
16.	Účtování individuálního podnikatele	259
17.	Splatná a odložená daň z příjmů	260
17.1	Obecně	260
17.2	Splatná daň z příjmů a rezerva na daň z příjmů	260
17.3	Odložená daň z příjmů	262
17.4	Účtování daně z příjmů ve veřejných obchodních společnostech	270
III.	Účetní závěrka a uzavírání účetních knih	271
1.	Uzavírání účetních knih a daň z příjmů	271
1.1	Postupy při uzavírání účetních knih	271
1.2	Otevírání a uzavírání účetních knih	273

2. Účetní závěrka	274
2.1 Vymezení účetní závěrky, druhy účetních závěrek a rozvahový den.....	274
2.2 Obsah a rozsah fádne účetní závěrky	276
2.3 Rozvaha a výkaz zisku a ztráty.....	278
2.3.1 Obecné vymezení rozvahy a výkazu zisku a ztráty, rozsah a formální pravidla pro jejich sestavování	278
2.3.2 Události po rozvahovém dni upravující údaje výkazů za běžné období.....	281
2.3.3 Srovnatelnost za běžné a minulé účetní období v účetních výkazech.....	282
2.3.4 Účetní výkazy s vazbou položek na účtovou osnovu (rok 2017)	285
2.4 Příloha k účetní závěrce	297
2.4.1 Obecně	297
2.4.2 Rozsah a struktura přílohy pro podnikatele.....	299
2.4.3 Obsah přílohy pro podnikatele	300
2.5 Přehled o změnách vlastního kapitálu	315
2.6 Přehled o peněžních tocích	316
2.7 Sestavení a odevzdání účetní závěrky.....	317
3. Výroční zpráva – obsah, způsob zveřejnění a audit	319
3.1 Výroční zpráva a její obsah u malých a středních účetních jednotek.....	319
3.2 Výroční zpráva a její obsah u subjektů veřejného zájmu	320
3.3 Zpráva o vztazích	323
3.4 Způsoby zveřejňování údajů z účetní závěrky a z výroční zprávy	324
3.5 Audit (ověření) účetní závěrky a výroční zprávy	326
4. Přehled o peněžních tocích (cash flow)	330
4.1 Úvod	330
4.2 Struktura a členění peněžních toků na činnosti (funkce).....	334
4.2.1 Základní struktura peněžních toků	334
4.2.2 Peněžní toky z provozní činnosti	334
4.2.3 Peněžní toky z investiční činnosti.....	335
4.2.4 Peněžní toky z finanční činnosti.....	336
4.2.5 Vykazování specifických položek v přehledu o peněžních tocích	336
4.3 Metody vykazování peněžních toků z provozní činnosti.....	338
4.4 Zdroj informací cash flow a analytická evidence.....	340
4.5 Souhrnný příklad na přehled o peněžních tocích (nepřímá metoda)	343

5. Konsolidovaná účetní závěrka	365
5.1 Obecná část.....	365
5.2 Vymezení konsolidačního celku	369
5.3 Konsolidační pravidla	371
5.4 První konsolidovaná účetní závěrka a rozdíl po první konsolidaci.....	372
5.5 Metody a systém konsolidace	373
5.6 Charakteristika metod konsolidace	374
5.6.1 Metoda plné konsolidace	374
5.6.2 Poměrná metoda konsolidace.....	375
5.6.3 Metoda ekvivalence.....	375
5.6.4 Vyloučení vzájemných operací	376
5.6.5 Konsolidovaná rozvaha a konsolidovaný výkaz zisku a ztráty.....	377

Přílohová část – účetnictví	379
Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví	380
Vyhláška č. 500/2002 Sb.	440
České účetní standardy – přehled	506

Přílohová část – daňové zákony	631
Zákon č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů.....	632
Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů	658
Vyhláška č. 146/1993 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů	906
Pokyn D-282	907
Pokyn D-285	916
Pokyn D-286	918
Pokyn D-288	924
Pokyn D-332	933
Pokyn D-333	954
Pokyn D-334	958